

دکتر سید محمد باقر حجتی

سید محمد باقر حجتی در پنجم اسفند ماه ۱۳۱۱ در خانواده علم و روحانیت در شهرستان بابل چشم به جهان گشود. مرحوم حضرت حجت الاسلام والمسلمین سید محمد حجتی، فرزند مرحوم حضرت آیت الله العظمی سید محمد باقر حجتی مازندرانی است.

دکتر سید محمد باقر حجتی استاد حجتی در خانواده روحانی و قرآنی به دنیا آمده و از کودکی شاهد تلاوت، تفسیر و فعالیت های قرآن پدر بوده اند.

پس از پشت سر نهادن مکتب خانه برای آشنایی به خواندن و نوشتن، و فراگرفتن قرآن کریم، تحصیلات ابتدائی را در دبستان هفده دی و دبستان شاهپور گذراند. به منظور تکمیل معلومات، عازم تهران و در فروردین یا اردیبهشت ماه ۱۳۳۰ شمسی، وارد مدرسه خان مروی می شود. بالاخره سید محمد باقر حجتی مدت ۱۶ سال به کسب علوم دینی، ادبیات عربی، فلسفه اسلامی، فقه، اصول و علوم دیگر مشغول و از محضر اساتید بهره مند و همزمان در آن مدرسه طبق سبک و سیاق حوزه های علمیه تدریس می کند. ایشان در سال ۱۳۳۴ همزمان با تحصیل و تدریس در مدرسه مروی، با تشویق دوستان و آشنایان، با گواهینامه مدرسی در آزمون ورودی دانشکده معقول و منقول - که اکنون با نام دانشکده الهیات و معارف شناخته می شود - شرکت می کند و به جمع دانشجویان رشته فقه و مبانی علوم اسلامی دانشگاه تهران می پیوندد. دوره لیسانس را با کسب امتیازات و نمرات عالی (معدل ۱۶/۴۳) در خرداد ۱۳۳۷ به پایان می برد.

ایشان از ۱۶ آبان سال ۱۳۳۹ بعنوان کتابدار روز مزد بلیطی در کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی (معقول و منقول) شروع به کار نمود، در سال ۱۳۴۰ به پیشنهاد دانشکده و موافقت رئیس دانشگاه تهران رسماً با پایه ۲ اداری به پست کتابدار دانشکده منصوب می شود.

استاد در سال ۱۳۴۳ ازدواج نموده و ثمره آن دو پسر به نام‌های سیدمحمدسعید و سیدمحمدشریف و یک دختر به نام سعیده بیگم است که از تحصیلات عالیه برخوردار بوده و مشغول خدمت هستند.

تدریس

استاد حجتی در طول ۴۵ سال تدریس دانشگاهی (۱۳۴۶-۱۳۹۱) درسهای زبان و ادبیات عرب، قرائت و ترجمه قرآن کریم، قرائت و تجوید قرآن کریم، تفسیر قرآن کریم، علوم قرآنی در موضوعات مختلف: اعجاز، ناسخ و منسوخ، تناسب آیات و سوره، امثال قرآن کریم، اقسام و سوگندهای قرآن کریم، اسباب النزول، تقدیم و تأخیر. طبقات مفسرین، محکم و متشابه و علوم قرآنی دیگر، تاریخ قرآن کریم، تاریخ قرائت قرآن کریم، نقد و بررسی مکاتب و روشهای تفسیری، بررسی ترجمه قرآن کریم، مفردات قرآن کریم، تحقیق در معربات قرآن کریم، اسماء و کنیه‌ها و القاب در قرآن کریم و مطالب دیگر علوم قرآنی، تاریخ حدیث، رجال حدیث، درایه الحدیث، بررسی جوامع حدیثی متقدم شیعه، بررسی جوامع حدیثی متأخر شیعه، بررسی جوامع حدیثی متقدم اهل سنت، بررسی جوامع حدیثی متأخر اهل سنت، نقد و بررسی وضع و احادیث موضوعه، علم الحدیث و سایر مواد مربوط به بخش حدیث را تدریس نموده است. مدتی نیز درسهای فقه، تعلیم و تربیت اسلامی، تاریخ تعلیم و تربیت اسلامی، علوم بلاغت، فلسفه مشاء، فلسفه اشراق، منطق و جز آنها را تدریس کرده؛ ولی از مدتها پیش که حدود چهل سال از آن می‌گذرد صرفاً علوم قرآن و حدیث - با شاخه‌های مختلف آنها - را تدریس نموده و تحقیقاتش غالباً بدان‌ها محدود می‌باشد

مسئولیت‌های علمی و اجرایی

- ریاست دایره کتابداری و راهنمایی و کتاب‌یابی کتابخانه دانشگاه الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران از سال ۱۳۴۴-۱۳۴۶

- سرپرست کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران از سال ۱۳۵۶/۱/۲۴ تا ۱۳۵۸/۱/۲۸ [۱]

- سرپرستی گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه تربیت مدرس از تاریخ ۱۳۶۵/۱۱/۱۸ الی.... [۲]

- طراح سوال برای آزمونهای دکترای علوم قرآن و حدیث

- سر دبیر فصلنامه آموزه های قرآنی [صاحب امتیاز: دانشگاه علوم اسلامی رضوی مشهد]

فعالیت های علمی و پژوهشی

۱. فهرستنویسی نسخه های خطی

۲. تحقیق و تالیف در حوزه علوم قرآنی

۳. تحقیق و تالیف در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی

۴. ارائه مقاله و سخنرانی سمینارها

۵. گنگره ها:

- گنگره بین المللی هزاره شیخ طوسی

- نخستین گنگره تحقیقات ایرانی

- دومین کنگره تحقیقات ایرانی

- سومین کنگره تحقیقات ایرانی

- سمینار پرورش اخلاقی کودکان و نوجوانان

- سمینار تربیتی جامعه تعلیمات اسلامی

۶. سفرهای علمی و بازدید از مراکز تحقیقاتی

۷. راهنمایی، مشاوره و نظارت پایان نامه های دانشجویی